

Folium officiale Dioecesis Lavantinae.

Cerkveni zaukaznik za Lavantinsko škofijo.

Kirchliches Verordnungs-Blatt für die Lavanter Diözese.

Inhalt. 94. Breve des Heiligen Vaters anlässlich des eucharistischen Kongresses. — 95. Motu Proprio Pii PP. X. de catholicorum in exteris regiones emigratione. — 96. Decretum S. Congregationis de Religiosis de postulatu in monasteriis votorum solemnium. — 97. Decretum S. Congregationis de Religiosis de professione religiosa

in mortis periculo permittenda. — 98. Weisungen zur Abschließung von Verträgen. — 99. Križev pot za područno cerkev sv. Treh kraljev v Tinjah. — 100. Škofijska kronika. — 101. Literatur. — 102. Diözesan-Nachrichten.

94.

Breve des Heiligen Vaters anlässlich des eucharistischen Kongresses.

Dilecto Filio Nostro Gulielmo S. R. E. Diacono
Cardinali van Rossum.

PIUS PP. X.

DILECTE FILI NOSTER, SALUTEM ET APOSTOLICAM
BENEDICTIONEM.

Ad sollemnem catholici orbis conventum Euchari-
sticum, quem nosti hoc anno actum iri Vindobonae mense
Septembri, cum de more unus e S. R. E. Cardinalibus sit
Nobis deligidens, qui Nostram Personam gerat, placet, dilecta
Fili Noster, id munus mandare tibi: quem propterea per
has ipsas Litteras Legatum Nostrum renuntiamus. Dignum
honestissima legatione cum singularis tua te solertia, tum
pietas facit; nec dubitamus, quin mandatum ita exsecu-
turus sis, ut in eam bonorum celebritatem non modo ponti-
ficiae auctoritatis decus, sed plane animum Nostrum afferas,
perecupidum, uti par est, omnium rerum, quae ad augen-
dum divini Sacramenti cultum pertineant. Evidem valde
vellemus Ipsi praesentes adesse sacris istis sollemnibus,
quibus tu praesidebis Nostro nomine: adeo splendida et
magnifica sanctaeque laetitiae plena nuntiantur fore. Ete-
nim is est ardor hominum clarissimorum, qui omnem rei
apparatum curant; ea frequentia religiosissimorum civium,
qui operam iis atque studium navant; ea est amplitudo ac
dignitas urbis, in quam per dies praestitutos piorum se
multitudo undique gentium congregabit, ut qui tribuentur
honores Sacratissimae Eucharistiae praeclaros, si unquam
alias, et vere triumphales esse oporteat.

In quo peculiares eaeque summae debentur a Nobis
laudes carissimo Filio Nostro, Francisco Iosepho, Im-
peratori et Regi Apostolico, qui, ut est diligentissimus
Religionis Nobisque maxime deditus, consilium huius
habendi coetus mature omni prosecutus gratia, decretas
sollemnitates splendore maiestatis sua nobilitare cogitat;
cuius exemplo Serenissimi Archiduces matronaeque pri-

mariae ex Domo Augusta iam dudum incredibili sedulitate
inceptum adiuvant.

Itaque conventus Vindobonensis futurus est, ut pro-
spicitur, insignis ad gloriam Iesu Christi; sed non minus
sit volumus ad communem fructum. Multum quidem est,
frequentes in contemplationem Mysterii Eucharistici con-
venire bonos, ex eoque communiter petere, unde evadant
quotidie meliores. At vero qui hoc Sacramentum caritatis
rite colunt, omnino non decet ita suae ipsorum utilitati
studere, ut salutem negligant plurimorum, quos aut igno-
rantia aut incuria aut fastidium ab huius divini Epuli
communicatione distinet. Videant quam periculose aegrotet
humana societas, quantoque virtutum omnium torpore
languescat, Illum ab se segregans, qui unus curare eam
potest; cum tamen Ipsum suus erga homines immensus
amor, Sacramenti huius artifex, perpetuo in terris non
visum detineat. Hoc igitur spectare hue summa conten-
tione niti eos perecupimus, ut ex Eucharistia, tamquam
ex suo uberrimo fonte, vita Iesu largius in omnes influat,
nec solum in animos singulorum privatosque mores, sed
etiam in instituta populi universosque ordines civitatis.
Neque enim licet aut privatim cum virtute vivere, aut
publice tranquillitatem ordinis tueri, nisi divina vis Re-
ligionis comprimat motus animi turbidos, ac persuadeat
haec caduca bona contemnere in expectationem immor-
talium. Nos vero communibus consiliis studiisque vestris
maxime iuventutem commendamus; quae cum spem con-
tineat futuri temporis, non est mirum, si potissime ab
inimicis Crucis Christi petitur vel per fallacias doctrinae,
vel per illecebras voluptatum. Confidere autem libet fore,
ut quot Vindobonensi coetui interfuerint adolescentes, tot
professionem catholicam posthac in omni actione vitae
constanter retineant, animoseque defendant. Ceterum di-
vinus hominum Redemptor, de cuius infinitis laudibus
multiplex fiet ab egregiis oratoribus praedicatio, cuius

benignitas celeberrimis supplicationibus implorabitur; Ipse, qui nihil habet antiquius quam ut quotquot laborant et onerati sunt, reficiat, profecto super eiusmodi conventum suorum munerum ubertatem effundet. Quorum sit auspex Benedictio Apostolica, quam tibi, dilekte Fili Noster, et omni-

bus, qui in eodem conventu aderunt, imprimisque augusto Imperatori ac serenissimae Domui eius amantissime impertimus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die XV. Augusti MCMXII, Pontificatus Nostri anno decimo.

Pius PP. X.

95.

Motu proprio Pii PP. X. de catholicorum in exteris regiones emigratione.

Cum omnes catholicos Ecclesia materno studio complectatur, tum peculiari quadam sollicitudine caritatis eos prosequitur, qui, ut victum labore quaerant, aut meliorem sibi fortunam comparent, relicto natali solo in longinqua migrant, ubi saepius eis timendum est, ne, dum mortalis vitae rationibus prospiciunt, lamentabilem semi-piternae iacturam faciant. Plura enim et illustris Nostri Decessoris et Nostra testantur acta, quanto opere Apostolica Sedes bonorum societates foveat in salutem emigrantium institutas, quantamque praesertim adhibeat curam, ne Antistites sacerorum patientur in re tam gravi pastorali industria suam desiderari. Iam vero, cum ob aucta populorum commercia et expeditiores commeatus aliasque causas plurimas, quotidie in immensum crescat emigrantium numerus, intelligimus Nostri muneric esse idoneum aliquod reperire providentiae genus, quo quidem horum omnium filiorum temporibus succurramus. Evidem valde commovemur maximis periculis, in quibus religio moresque versantur tot hominum, qui, ut plurimum, ignari regionis et linguae, atque ope sacerdotum suorum destituti, spiritualis vitae adiumenta nec ipsi sibi parare possunt, nec, quantum satis est, exspectare ab Ordinariis locorum aut a consociationibus iis, quae in id sunt institutae. Quae vero ad medendum his tantis incommodis excogitata sunt, optatum non solent habere exitum, propterea quod eorum, qui in hac gravissima causa elaborant, laudabiles conatus aut operis magnitudine superantur aut consensum et unitatem saepe non assequuntur. — Nos igitur, tempus esse iudicantes necessitatibus tam magnae multitudinis stabili quadam ratione in perpetuum subveniendi, cum S. R. E. Cardinales e Sacra Congregatione Consistoriali in

consilium adhibuerimus, Motu proprio ac de Apostolicae potestatis plenitudine, apud eam ipsam Congregationem *novum Officium, seu Sectionem ut aiunt, de spirituali emigrantium cura* constituimus. Huius Officii partes erunt, quaerere et parare omnia, quaecumque opus sint, ut in iis quae ad salutem animarum pertinent, emigrantium latini ritus melior conditio fiat, salvo tamen iure Sacrae Congregationis Fidei Propaganda in emigrantes ritus orientalis, quibus eadem Congregatio pro suo instituto opportune consulat. Ac de sacerdotibus ipsis emigrantibus hoc idem unice cavebit Officium; ad quod propterea praescriptiones ea de re, decretis Sacrae Congregationis Concilii datas, avocamus. — Itaque Sacra Congregatio Consistorialis, accedente Ordinariorum studio, quorum quidem ipsa confirmabit fovebitque in advenas auctoritatem, suffragante etiam opera consociationum emigrantibus adiutandis, quarum beneficam actionem, quocumque res postulaverit, diriget, divino munere poterit et quae sint, pro varietate regionum, necessitates emigrantium cognoscere, et quae peropportuna visa fuerint malorum remedia decernere. Confidimus autem fore, ut quicumque catholicam rite colunt fidem, opus tam sanctum in salutem fratrum institutum precibus atque etiam opibus, pro sua quisque facultate, promovere velint, praesertim cum pro certo habere debeant summum Pastorem et Episcopum animarum nostrarum sua ipsorum caritatis officia amplissimo in caelis praemio remuneraturum.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die XV. mensis Augusti MCMXII, Pontificatus Nostri anno decimo.

Pius PP. X.

96.

Decretum S. Congregationis de Religiosis de postulatu in monasteriis votorum solemnium.

Quo propositum vitae religiosae perpetuo profitenda melius exploretur, et dignitati status religiosi uberioris consulatur, imminutis, in quantum fieri possit, defectionibus, Eminentissimi ac Reverendissimi Patres Cardinales sacrae Congregationis de Religiosis, in plenariis comitiis ad Vaticanicum habitis die 2. Augusti 1912, sequentia statuerunt, nempe :

1. Quaelibet Postulans in Monasteriis votorum solemnium et clausurae papalis poterit admitti, sine praevia S. Sedis venia, servatis tamen allis de iure servandis.

2. Quaelibet Postulans, antequam Novitiatum ingreditur, probanda erit per tempus, et iuxta modum, in propriis cuiusvis Monasterii Constitutionibus praescriptum.

3. Si nihil in istis quoad haec statuatur, tunc pro-

batio facienda est saltem per sex menses, ita tamen, ut Postulantes, intra septa Monasterii, probationis causa, admissae, utantur ueste modesti coloris, diversa ab habitu Ordinis, quem non induant, nisi quando Novitiatum proprium dictum inchoaturae sint.

Facta autem de his omnibus fideli relatione sanctissimo Domino nostro Pio Papae X. per infrascriptum sacrae

Congregationis Secretarium die 5. Augusti 1912, Sanctitas Sua eadem approbare et confirmare dignata est. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, ex Secretaria sacrae Congregationis de Religiosis, die 15. Augusti 1912.

L. † S. Fr. I. C. Card. Vives, *Praefectus*.
 † Donatus, Archiep. Ephesus, *Secretarius*.

97.

Decretum S. Congr. de Religiosis de professione religiosa in mortis periculo permittenda.

Spirituali consolationi Novitiarum sancti Dominici volens consulere, et ne caelesti religiosae professionis merito ipsae careant, quo professae moniales ex benignitate sanctae Sedis gaudent, S. Pius V. Constitutione *Summi Sacerdotii* data die 23. Augusti 1570, concessit et indulxit ut quoties aliqua ex iisdem Novitiis nondum professa, de aliquius medici iudicio, ab hoc saeculo transitura conspiceretur, ipsa, dummodo in aetate legitima esset constituta, valeret in mortis articulo regularem professionem ante finem novitatus emittere; atque adeo Novitiae sic decedentes consequi possent indulgentias et alias gratias, quas moniales vere professae consequebantur. Nec non iisdem monialibus novitiis tunc ita professis decendentibus plenaria peccatorum suorum indulgentiam et remissionem in forma Iubilaei largiri dignatus est.

Huiusmodi favor, vi communicationis privilegiorum, fuit extensus ad omnes moniales et religiosos viros qui cum Dominicana familia in privilegiis communicant. Simile deinde privilegium alia religiosa Instituta a Romano Pontifice peculiariter obtinuerunt, vel in eorum Constitutionibus a S. Sede approbatis dispositio inducta est qua licet ante expletum novitiatum professionem recipere Novitiorum qui in mortis periculo versarentur. Quin immo nec desunt Superiores religiosi, qui putantes se quoslibet bonorum spiritualium sui Instituti participes efficere posse Novitios periculose decumbentes, hos ad professionem etiam perpetuam admittunt.

Quapropter sanctissimus Dominus noster Pius PP. X. in audiencia concessa infrascripto Cardinali Praefecto die 3. Septembris 1912, ut in re tam gravi omnes dubitationes submoveantur, ac cupiens pro animarum bono hoc privilegium extendere, haec statuere dignatus est:

In quocumque Ordine, vel quavis Congregatione aut Societate religiosa, vel monasterio sive virorum sive mulierum, vel etiam in Institutis in quibus, quamvis vota non emittantur, in communi tamen vita agitur, more Religiosorum, licet exinde Novitios, seu Probando, qui medici iudicio graviter aegrotent, adeo ut in mortis articulo constituti existimetur, ad professionem vel consecrationem aut promissionem iuxta proprias Regulas seu Constitutiones admittere, quamvis tempus novitiatus vel probationis nondum expleverint.

Attamen, ut novitii seu probandi ad supradictam professionem aut consecrationem aut promissionem admitti queant, oportet:

1. Ut novitiatum seu probationem canonice inceperint.

2. Superior, qui Novitium seu Probandum ad professionem vel consecrationem aut promissionem admittit, sit ille qui monasterium vel novitiatus aut probandatus domum actu regat.

3. Formula professionis vel consecrationis aut promissionis sit eadem quae in Instituto extra casum aegritudinis in usu est; et vota, si nuncupentur, sine temporis determinatione aut perpetuitate pronuntientur.

4. Qui huiusmodi professionem, consecrationem vel promissionem emiserit, particeps erit omnium omnino indulgentiarum, suffragiorum et gratiarum, quae Religiosi vere professi in eodem Instituto decedentes consequantur; eidem autem plenaria peccatorum suorum indulgentia et remissio in forma Iubilaei misericorditer in Domino conceditur.

5. Haec professio vel consecratio aut promissio, praeter gratias in praecedenti articulo enuntiatas, nullum omnino alium producit effectum. Proinde:

A) si Novitus seu Probandus post huiusmodi professionem vel consecrationem aut promissionem intestatus decedat, Institutum nulla bona vel iura ad ipsum pertinentia sibi vindicare poterit;

B) si convalescat antequam tempus novitiatus seu probandatus exspiret, in eadem omnino conditione versetur ac si nullam professionem emisset; ideoque a) libere, si velit, ad saeculum redire poterit; et b) Superiores illum dimittere valent; c) totum novitiatus seu probandatus tempus in singulis Institutis definitum, licet si ultra annum, explere debet; d) hoc tempore expleto, si perseveret, nova professio seu consecratio vel promissio erit emittenda.

Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, ex Secretaria S. Congregationis de Religiosis, die 10. Septembris 1912.

I. C. Card. Vives, *Praefectus*.
L. † S. † Donatus, Archiep. Ephesus, *Secretarius*.

98.

Weisungen für Abschließung von Verträgen.

Mit Erlaß vom 1. Juli 1912, Bl. 6²⁴⁷⁴ 1912 hat die hochlöbliche k. k. Statthalterei anher das Ersuchen gestellt den hochwürdigen Pfarrämtern die Weisung zu erteilen, beziehungsweise in Erinnerung zu bringen, daß zwecks Überprüfung abzuschließender Verträge stets nur Vertragsentwürfe und nach dem neuesten Stande ergänzte und vom Grundbuchsamte bestätigte Grundbuchsauszüge vorzulegen sind.

Solche Weisungen sind schon im Jahre 1900 im Kirchlichen Verordnungs-Blatte vom 1. Juni 1900 Nr. VI Abs. 43 veröffentlicht worden und werden dieselben im wesentlichen zur genauen Darnachhaltung reproduziert.

„Es ereignet sich nicht selten der Fall, daß eine Pfründen- oder Kirchenvorstehung in die Lage kommt, einen Vertrag, der das Interesse der Pfründe oder der Kirche wesentlich tangiert, verabreden und abschließen zu müssen. Hiebei kommt es nicht bloß auf die Vertragsbedingungen, sondern auch auf den Wortlaut des Vertrages an, damit das Interesse der Pfründe oder der Kirche gewahrt und der Gefahr einer Übervorteilung der Pfründe, beziehungsweise der Kirche oder jener eines Prozesses im vorhinein begegnet wird.

Da überdies für jede Veränderung der Substanz des Pfründen- oder des Kirchenvermögens die kirchliche und landesfürstliche Bewilligung nach den bestehenden Gesetzen erforderlich ist, diese aber nicht erfolgen kann, wenn die in Frage stehenden Verträge nicht rechtsförmig verfaßt sind, so liegt es auf der Hand, daß die Pfründen- und Kirchenvorstehungen dieser sich im vornhinein versichern sollen, damit von den Behörden der Vertrag nicht für ungültig erklärt oder erst durch Nachträge korrigiert werden muß. In beiden Fällen erwachsen für die Pfründe, beziehungsweise für die Kirche überflüssigerweise Auslagen, die nicht eintreten würden, wenn der bezügliche Vertrag richtig verfaßt wäre.

Um nun dieser Unzukünftlichkeit, sowie anderen Komplikationen, die aus unrichtig oder mangelhaft verfaßten Verträgen sich ergeben können, nach Möglichkeit zuvorzukommen, ergeht hiemit an die wohlehrwürdigen Seelsorgspräster die gemessene Weisung, jeden Vertrag, ob er nun die Erwerbung

eines Objektes für die Pfründe oder die Kirche, oder die Veräußerung oder Verpachtung eines kirchlichen oder pfründlichen Stamm-Objektes betreffe, ausnahmslos vorerst im Entwurfe anher einzusehen und das Ansuchen um kirchliche und landesfürstliche Bewilligung zur Abschließung des verabredeten Vertrages demselben beizufügen. In Betreff dieses Entwurfes ist es gemäß dem Schreiben der wohlöblischen k. k. steierm. Finanz-Prokuratur vom 22. Mai 1900 B. 5902 sehr zweckmäßig, solchen halbbrüchig zu schreiben, da dadurch ermöglicht wird, Einschaltungen oder Abänderungen, wenn sie notwendig sein sollten, in demselben unmittelbar ersichtlich zu machen und so weitwendige Darlegungen in den Zuschriften zu vermeiden. Indem aber die Überprüfung des Vertragsentwurfes füglich nur in dem Falle geschehen kann, wenn die nötigen Prüfungsbehelfe dem Entwurfe beiliegen, so sind solche stets diesem schon beizugeben. Wenn sodann die Bewilligung zur beantragten Transaktion erfolgt und der überprüfte Vertragsentwurf an die Pfründen- oder Kirchenvorstehung rückgelangt ist, so hat sie genau an die Weisungen, welche im Begleitschreiben angegeben werden, bei der Ausfertigung sich zu halten und neue, eigenmächtige Änderungen im Vertrage nicht vorzunehmen.

Hiebei wird bemerkt, daß Verträge, welche die Pfründe betreffen, nur der Pfarrer als legaler Vertreter der Pfründe zu fertigen hat, während Verträge, bei denen sich um das Vermögen der Pfarr- oder Filialkirchen handelt, gemäß der Bestimmung des § 32 der fürstbischöflichen Lavanter Ordinariats-Kurrende vom 22. September 1859, Nr. 1599, die Kirchenvorstehung d. h. der Pfarrer und die beiden Kirchenpröpste zu unterfertigen haben. Nach § 3 des Gesetzes vom 4. Juni 1882, R.-G.-Bl. Nr. 67 ist eine Legalisierung der Unterschriften der Kirchenvorstandsmitglieder nicht erforderlich und hat demnach stets zu unterbleiben.

Wenn schließlich der Vertrag ordnungsgemäß ausgefertigt ist, so ist er samt allen Beilagen, die bereits den Behörden vorlagen, — den Vertragsentwurf mitgerechnet — wieder anher zur Genehmigung in Vorlage zu bringen.“

99.

Križev pot za podružno cerkev sv. Treh kraljev v Tinjah.

V knjižici „Izповедnice, pridižnice in križevi poti v cerkvah Lavantske škofije. V Mariboru, 1912“ bremo na strani 107 opis križevega poto, ki je bil nekdaj v župnijski cerkvi v Tinjah, potem v podružnici sv. Urha in ki bi se naj ob priložnosti cerkveno pravilno postavil v podružni cerkvi sv. Treh kraljev. Ker so pa na križevem potu še zaznamenovani odpustki, ki se vsled

določbe papeža Klementa XII. z dne 3. aprila 1731 ne smejo več zapisovati na postaje, se je naznanilo g. župniku v Tinjah, da naj pošlje ta križev pot semkaj v škofijski muzej in da so premilostljivi gospod nadpastir pripravljeni, preskrbeti na svoje stroške nov primeren križev pot za omenjeno podružnico. In tako se je tudi zgodilo. Stari križev pot je zdaj v škofijskem muzeju,

novega pa je g. župnik naročil dne 15. maja t. l. pri tvrdki: Karl Prinner, Kunstanstalt für Goldstickereien und Kircheneinrichtungen, Wien. IX. Maximilianplatz 3. Že dne 17. maja je Prinner odgovoril, da ima lep križev pot, da so podobe, 65×50 cm velike, umetno izdelan oljnati barbotisk, da bo naredil k podobam primerno pobaran okvir in da ga proda za 250 K mesto za 380 K. G. župnik mu je dne 20. maja pisal, da kupi omenjeni križev pot. Odgovor je došel iz Dunaja že 21. maja. Prinner se zahvaljuje za naročilo, poroča, da so podobe po profesorju Klein umetno dovršene in da bo poslal križev pot s svečniki za postaje vred v teku dveh mesecev. Tvrđka je ostala možbeseda; kajti že dne 6. julija t. l. je odposlala nov križev pot z Dunaja v Tinje.

Obenem je Prinner prosil, če bi smel zaračunati križev pot za 288 K, češ, da se je v prvem pismu v kalkulaciji zmotil, „nachdem der ganze Kreuzweg tatsächlich teurer sein soll und die Rahmen bedeutend reicher aus gefallen sind.“ Takovšen križev pot, piše Prinner, bi pri drugi tvrdki stal najmanj 400 K. Pripomljana faktura se glasi: „Komm. No. 10.731. Wien, 6. Juli 1912. 1. Garnitur Kreuzwegstationen die Bilder in Ölfarbendruck, feinst Ausführung, Grösse 65×50 cm, Rahmen eichenfarbig gestrichen, teilweise vergoldet K 288; 14 Stück Wandarme à 4 K, K 56; Kiste und Emballage K 15. Karl Prinner.“ In dne 2. avgusta t. l. je pisala tvrdka g. žup-

niku, da je dobila od „Kredit Verkehrs-Gesellschaft, Wien I. Werderthorgasse 17“ poročilo, da je denar že došel na Dunaj. Prevzeti gospod knez in škof so na tozadenvno pismo g. župnika v Tinjah z dne 24. avgusta 1912 nemudoma poslali po poštni nakaznici vsoto 288 K, za katero se je prosilo ter dodali željo, da bi se dobri župljani Tinjski njih pobožno spominjali, kadar bodo molili sv. križev pot v podružnici sv. Treh Kraljev. Gospod župnik Tinjski je s pismom z dne 1. septembra 1912, naslovlenim na prevzetenega in premilostljivega gospoda kneza in škofa, prejem denarja potrdil, dostavil, da je novi križev pot zelo lepo in trpežno delo, da je tudi po velikosti prav primeren za obsežno podružno cerkev, ki se je pri tej priliki z darovi dobrih, izrednega škofovega daru veselih ljudi dostojno popravila in zagotovil, da se bodo Tinjčani predobrotljivega gospoda nadpastirja vsekdar hvaležnega sreca spominjali v pobožni molitvi, zlasti kadar bodo v cerkvi sv. Treh kraljev opravljeni pobožnost sv. križevega pota ter potrpežljivo prenašali težave gorskega življenja, ker je pot križa kraljeva pot v nebesa.

Križev pot je bil blagoslovljen in cerkveno pravilno postavljen dne 15. septembra t. l., na praznik sladkega Imena Marijinega, po č. o. frančiškanu Dioniziju Dušej od sv. Trojice v Slov. gor., kot Tinjskemu rojaku iz znane Dvoršakove hiše.

100.

Škofijska kronika.

Evharistično leto pri sv. Lovrencu nad Mariborom. — Po poročilu kn. šk. župnijskega urada se je v župniji sv. Lovrenca nad Mariborom obhajalo za slavno Avstrijo velepomenljivo evharistično leto 1912 takó-le: Vsi poslani višepastirski listi so se vernemu ljudstvu ob določenih dnevih pazno prebrali iz pridižnice, in ljudstvo jih je z veliko gorečnostjo in zanimanjem poslušalo.

— Pri rani in pozni božji službi se je večkrat pridigovalo o zakramantu presv. rešnjega Telesa, pri popoldanski službi božji se je 2 meseca natančno razlagal najsvetješji Zakrament, enako v šoli, in v enomer se je vse stanove izpodbjalo k pobožnemu češčenju, molenju in pogostnemu prejemanju evharističnega Jezusa; število sv. obhajil se je v primeri s prejšnjimi leti letos potrojilo. — Že dne 1. januarja 1912 se je po prebranem prvem višepastirskem evharističnem listu začelo nabirati po celi župniji milih darov za nabavo 2 spominskih cerkvenih zastav in do dne 1. julija t. l. je bilo nabranih že 300 K, in se bo nabralo še 200 K. Zastavi sta delo Družbe vednega češčenja v Mariboru, tvorita krasen kinč letošnje družbenе evharistične paramentne razstave, in sta posvečeni Srcu

Jezusa in Marije s temi le napis: „V spomin na Evharistični shod na Dunaju 12. do 15. septembra 1912!“, „Presveto Sree, Tvoji smo!“, „Sladko Sree Marijino, bodi moja rešitev!“ — V župnijski cerkvi sv. Lovrenca nad Mariborom se je obhajala prav slovesno evharistična tridnevница in sicer dne 9. 10. in 11. avgusta 1912, to je na biljo, na praznik župnijskega patrona in naslednjo nedeljo. Izpostavljeno je bilo presveto rešnje Telo dne 9. avgusta od 6. do 9. ure zjutraj in obhajanih 170 šolarjev v prisotnosti učiteljstva, dne 10. in 11. avgusta pa od 6ih zjutraj do 6ih večer ter obhajanih mnogo odraslih. Skupno je bilo ob tridnevnicu 5 pridig, 10 sv. meš in 1 teoforična procesija v nedeljo ob pol 10ih dopoldne. Od ranega jutra do poznega večera so prihajali verniki vseh stanov v obilnem številu v lepo ozaljšano cerkev ter molili in prepevali v čast Jezusu, evharističnemu Kralju, pa tudi skupno z duhovniki prosili božjega blagoslova za XXIII. svetovni evharistični kongres na Dunaju in za njegovega mogočnega povzročitelja in pospešitelja, za Njih Prevzvišenost, Lavantskega vladika, premilostljivega gospoda knezoškofa Mihuela.

Evharištične tridnevnice. — a) Sv. Križ pri Ljutomeru. — Iz poročila kn. šk. župnijskega urada z dne 11. julija 1912, štev. 193, posnamemo to-le: Letošnje leto je evharištično. Prejeli smo v tem letu od našega prevzvišenega kneza in škofa prekrasna evharištična pastirska lista, o Jagnetu božjem in o Pelikanu. Ta dva lista, sicer pomenljiva za vso škofijo, sta imela še poseben pomen za našo župnijo. V tukajšnji cerkvi v slikanih oknih presbiterija se nahajata namreč obe omenjeni podobi našega evharištičnega Boga. Na epiteljski strani je podoba Jagnjeta, kateremu teče iz prsi eurek krvi v kelih, na evangeljski strani pa je podoba Pelikana, ki hrani s svojo krvjo 3 mladič. Okni s temi podobama sta kaj primerno ravno ob straneh glavnega altarja. Z velikim zanimanjem so torej verniki poslušali temeljito razlaganje pomena teh podob, ki sta jim bili dosedaj nekaj skrivnostnega. Kakor vsako leto, se je tudi letos tukaj vršila dne 12. in 13. junija večna molitev. Pa letos se je pridejal k pobožnosti še en dan in sicer dan 14. junija, ko smo obhajali prelepi praznik presv. Srca Jezusovega. Iz dvadnevne večne molitve je letos nastala evharištična tridnevница. Evharištične govore je imel č. o. kapucin iz Lipnice in sicer vsak dan po dva govora t. j. zjutraj in zvečer. Neutrudljivo se je vse 3 dni izpovedovalo. Tudi šolarji obeh šol so prejeli ob tej priliki sv. zakramente. Na pomoč so nam prišli sosednji gg. duhovniki. Udeležba je bila vse tri dni zares veličastna. Zlasti slovesen pa je bil sklep na praznik presv. Srca Jezusovega, ko so mnogoštivilna belo oblečena dekleta, ki so se vse dni redno vrstila kot častna straža pred Najsvetejšim, imela skupno sv. obhajilo. Vsled deževja žalibog ni bilo mogoče prrediti procesijo z Najsvetejšim. Vkljub temu je ta pobožnost, pri kateri je 1300 vernikov in sicer gotovo do polovice moških prejelo presv. Rešnje Telo, črez vse veličastno uspela. Kako močno so tukajšnji župljani vneti za letošnji evharištični shod, se lahko razvidi tudi iz tega, da se je iz župnije za shod na Dunaju prijavilo 38 oseb in sicer 22 mož in 16 žen.

b) Pri sv. Štefanu se je vršila ob dnevih 7. 8. in 9. julija slovesna evharištična tridnevница, katere so se župljani s šolsko mladino vred z genljivo pobožnostjo udeleževali. Krog 800 sv. obhajil se je razdelilo. Nad vse veličastna je bila v nedeljo zvečer po sklepu večne molitve teoforična procesija, pri kateri je bilo nad 50 ovenčanih deklic. Drugi dan je bilo zjutraj in ob 10. sv. opravilo s pridigo in popevano sv. mašo z dvema sv. blagoslovoma. V torek zjutraj pa se je pobožnost končala s sv. mašo z dvema sv. blagoslovoma in obhajanjem. Voditelju pobožnosti bodi na tem mestu izrečena zaslужena zahvala za njegovo neumorno delovanje na pridižnici in v izpovednici. Bog plati!

c) Odlična slovesnost na čast evharištičnemu Bogu,

kralju vekov, se je vršila ob enem s praznovanjem sv. Ane pri podružnici Sv. Ane pri Borlu v župniji sv. Barbare v Halozah dne 26. 27. in 28. julija t. l. Svetčanost je vodil č. o. kapucin iz Lipnice. Kakor je došlo te dni na tisoče častilcev sv. Ane na ta prijazni vinorodni grič, tako je na stotine vernikov prejelo sv. zakramente ter molilo vse dni od ranega jutra do poznega večera Bogačloveka v presveti evharištiji. Govorov je bilo 9 deloma na čast presv. rešnjemu Telesu, deloma v počesčenje matere sv. Ane. Smelo se lahko trdi, da pol stoletja ni bilo pri tej romarski cerkvi toliko vernikov, kakor letos. Vkljub tisočglavi množici ljudij se je celo slavlje izvršilo brez vsakega najmanjšega nereda.

d) Kn. šk. župnijski urad v Olimjem poroča, da se je v tamošnji župniji dne 14. 15. in 16. avgusta t. l. obhajala tridnevница v počesčenje evharištičnega Boga-kralja, katere so se župljani z veliko gorečnostjo in pobožnostjo udeleževali, kar so s tem pričali, da so evharištične pridige pazljivo poslušali in svete zakramente večinoma vsi prejeli, tako da je utemeljeno upanje, da bodo župljani zanaprej še gorečnejši častilci presv. altarskega Zakramenta postali ter presv. obhajilo še z večjo vnemo prejemali.

e) K proslavi zakramentalnega Boga-kralja v evharištičnem letu 1912, pri kateri razne župnije Lavantske škofije tako lepo tekmujejo, je prinesla drobtinico tudi Kapelska župnija Vnebovzete M. B. pri Brežicah s tridnevico pred patrocinijem zaščitnice župnijške cerkve naše velike Gospe dne 15. avgusta t. l. V izpovednici in na pridižnici sta pomagala dva oo. frančiškana iz Brežic. Kakih 700 src se je sklenilo z nebesko evharištično Ribo. — Bogu bodi hvala!

f) Evharištična slovesnost se je vršila od 15. do 18. avgusta v Hajdinju. Pobožnost sta vodila dva oo. minorita iz Ptuja. V izpovednici pa so pomagali sosednji č. gg. duhovniki. Evharištični Bog-človek Jezus Kristus naj vsem obilno povrne! Vsak dan sta bili dve pridigi. Spretna govornika sta s prepričevalnimi, genljivimi besedami budila v srcih poslušalcev ljubezen, najvišjo hvalo in zahvalo do evharištičnega Vzveličarja. Župljani so se pridno udeleževali pobožnosti. Obhajancev je bilo 1600. Vse tri dni se je veliko sv. obhajil darovalo za sv. Očeta, potem za Njih Ekscelenco našega premilostljivega Nadpastirja, uboge duše v vicah in v nedeljo 18., na rojstni dan našega presvitlega cesarja, tudi za Njih, kot visokega protektorja evharištičnega shoda na Dunaju. Lepa in imponantna je bila procesija v soboto zvečer, pred vsem dolga vrsta naših dobrih mož. Češčen, hvaljen bodi vsaki čas — Najsvetejši božji Zakrament!

g) V župnijski cerkvi device Marije na Vurbergu se je dne 17. 18. in 19. avgusta obhajala tridnevница na čast presv. rešnjemu Telesu. Bilo je 6 pridig. Tridnevnicu

je vodil č. o. gvardijan od sv. Trojice v Slov. Goricah, kateri je imel tudi 5 govorov. Izpovedovati sta pa pomagala dva gg. duhovnika iz sosednjih župnij. V nedeljo dne 18. avgusta zvečer je bila veličastna procesija s presv. rešnjim Telesom. Obhajancev je bilo čez 650. Slovesnost se je zaključila z govorom za ude III. reda sv. Frančiška Asiškega.

h) Pri sv. Marjeti niže Ptuja se je vršila od dne 23. do 25. avgusta t. l. evharistična pobožnost, katere so se z veliko vnemo udeleževali vsi župljani. Sv. obhajilo je prejelo 1850 in sklepne procesije z Najsvetejšim v nedeljo dne 25. avgusta se je udeležilo okoli 2000 vernikov.

i) Iz Rajhenburga se poroča naknadno za škofjsko kroniko, da se je vršila tamkaj evharistična pobožnost v dnevih 4. 5. in 6. marca t. l. Tridnevnicu so vodili očetje kapucini iz Krškega. Nad 2000 sv. obhajil so prejeli župljani.

k) V Žičah se je dne 29. in 30. junija ter 1. julija tekočega leta obhajala tridnevница na čast evharističnemu Bogu ob splošni udeležbi župljanov. Tukajšnji rojak P. Ciril, kapucin iz Lipnice, je s svojimi genljivimi pridigami — bilo jih je za vsem osem — o trpljenju Jezusovem v presveti evharistiji vzbujal trajno pozornost poslušalcev. Prejeli so svete zakramente šolarji in skoraj vsi odrasli. Konec slovesnosti s procesijo s presv. rešnjim Telesom okoli cerkve dne 1. julija dopoldne je posebno povzdignila navzočnost in pomoč gospoda arhidijakona iz Koncie, ki je kot dekan ob tej priložnosti opravil ob navzočnosti več častitih gospodov kanonično vizitacijo.

l) V proslavo evharističnega leta se je pri D. M. v Puščavi vršila v dneh 15. 16. in 17. avgusta tridnevna pobožnost pod vodstvom č. o. Cirila iz Lipnice. Pobožni verniki so se vkjub preobilnemu delu pobožnosti pridno udeleževali. Prvi dan na praznik Marijinega vnebovzetja je bilo veliko romarjev, drugi dan na god sv. Roka so pristopili očetje in matere k skupnemu sv. obhajilu, tretji dan so imeli učenci in odrasla mladina skupno sv. obhajilo. Sv. obhajil se je razdelilo v teh 3 dneh nad 1300, pridig je bilo zavsem 6. Slednja dva dni je bilo sv. rešnje Telo k molitvi izpostavljeno, pred katerim je vedno 6 do 10 belo oblečenih in ovenčanih Marijinih družbenic oskrbovalo častno stražo v glasni molitvi in v petju. Nad vse sijajen pa je bil sklep pobožnosti. V soboto so pobožni romarji že začeli prihajati ob 11. uri predpoldne. Do 3 popoldne je prišlo že 6 procesij in na glas je odmevalo petje z molitvijo v razsežni romarski cerkvi. Ob 4. uri so bile prve večernice, ob 6. uri pridiga in med pridigo je bila cerkev natlačeno polna. Po pridigi se je začela pomikati procesija z Najsvetejšim skozi razsvetljeno cerkev in okoli cerkve. Romarjev je bilo blizu 3000. Kolikor je bilo mogoče, bi se bil rad vsak udeležil procesije. Po dokončani procesiji so bile slovesne večernice in Te Deum. Za

domače župljane je bil to veseli sklep tridnevnice, za romarje Marijine pa častitljiv pozdrav. Po dokončani slovesnosti reče star puščavski romar dušnemu pastirju: „Že veliko let hodim v Puščavo, pa tako veselo še ni bilo kakor letos.“ Čast in hvala evharističnemu Bogu-kralju in blaženi devici Mariji!

m) Dne 24. avgusta, na dan večne molitve presv. rešnjega Telesa in dne 25. in 26. avgusta t. l. se je obhajala v župnijski cerkvi M. B. na Polenšaku na čast presv. rešnjemu Telesu tridnevica, združena z duhovnimi vajami za župljane. Duhovne vaje je vodil č. o. kapucin iz Lipnice z veliko vnemo. Izpovedovati so pomagali sosednji gg. dušni pastirji. Župljani so pridno in pobožno poslušali besedo božjo in prejemali sv. zakramente. Nad 800 svetih obhajil se je razdelilo v teh milosti polnih dneh. Tridnevica se je zaključila s slovesno procesijo s presv. rešnjim Telesom in z zahvalno pesmijo „Te Deum“. Naj bo vse v večjo čast božjo in vzveličanje neumrjočih duš!

n) V Zavrču se je obhajala povodom letošnjih molitvenih dni v počesjenje presv. rešnjega Telesa, ki je spadal ravno v dobo evharističnega shoda na Dunaju, dne 13., 14. in 15. septembra tridnevica v proslavo evharističnega Boga-Kralja. Pobožnost je prav spretno in poljudno vodil kapucin o. Benedikt iz Celja. Vsak dan so bile tri času in razmeram primerne pridige, katerih so se farani pridno udeleževali v kljub slabemu vremenu in obilnemu delu. Sv. obhajilo je prejelo okoli 1000 vernikov. Pobožnost se je sklenila s slovesno procesijo z Najsvetejšim in zahvalno pesmijo Te Deum. Bog daj, da tista obrodi obilen in trajen sad v sreču Zavrčkih župljanov!

o) V proslavo evharističnega leta se je priredila iz Žusma procesija k priljubljeni romarski cerkvi M. B. na Tinskem dne 15. septembra. Procesije so se udeležili večinoma vsi domačini, katerim se je v Loki pridružila še procesija iz Prevorja. Dne 12. 13. in 14. septembra pa je obilno faranov pristopilo k mizi Gospodovi v domači farni cerkvi.

p) Po preteku skoraj 37 let se je v Širjah zopet obhajal sv. misijon od dne 8. do 15. septembra 1912. Vodila sta ga dva gg. misjonarja od sv. Jožefa pri Celju. Čas je bil zelo primeren; cerkev je posvečena Brezmadežni in sv. misijon se je vršil ravno v osmini „Rojstva M. D.“ in v evharističnem tednu. V kljub temu, da so zdaj šolske počitnice, so prišli šolarji šole na Zidanem Mostu kakor tudi iz te župnije v Turje všolani otroci polnoštevilno že prejšnji dan sv. misijona k sv. izpovedi in drugi dan k sv. obhajilu. Udeležba odraslih pri sv. misijonu je bila prav dobra vkljub temu, da je ves čas deževalo. Zlasti je bilo zelo razvesljivo, ker so možje pridno in pogostno pristopali k mizi Gospodovi. Za vsem je bilo obhajanih okoli 1400. Nad vse veličastna je bila v nedeljo 15. t. m. evharistična procesija. Ljudstva se je

zbralo nepričakovano veliko. Pridni mladenci so nesli za možmi in pred šolarji novi misijonski križ — podoba je krasno delo Ferd. Stuflesserja, križ pa je naredil brezplačno tukajšnji faran in posestnik Stregaršek. Za šolarji jo šlo 142 deklic Marijine družbe večinoma z gorečimi svečami v rokah. Med Marijino družbo so bile tudi deklice od sv. Martina pri Litiji na Kranjskem, ki so prišle nalašč k evharistični procesiji. Na ljudstvo je napravila vsa pobožnost, zlasti pa veličastna evharistična procesija genljiv vtis. Drugi dan je bila procesija na pokopališče. Dobri župljani so se le težko ločili od blagih gospodov misjonarjev, od katerih so prejeli toliko duhovnih dobrot.

r) V Zavodnjem se je vršila po poročilu kn. šk. župnijskega urada z dne 2. oktobra 1912 evharistična tridnevica v dnevih 27. 28. in 29. septembra 1912. V tem času je bilo presv. rešnje Telo slovesno izpostavljen in je bil obisk obilen. Vsa župnija je bila vsak dan zbrana v ozaljšani cerkvi in je pazljivo poslušala prisrčne govore

o sv. rešnjem Telesu, Srebu Jezusovem in o pogostnem sv. obhajilu. Slovesno genotje je nastalo, ko stopi v nedeljo zjutraj — bil je god sv. Mihaela nadangelja, ob katerem dnevu obhaja tukajšnja župnija svojo vsakoletno „Večno molitev“ — na pridižnico g. misijonski vodja, spomni mnogoštivilno zbrane vernike, da je danes god Prevzvišenega knezoškofa; opiše Njihovo apostolsko gorečnost in neu-morno delovanje; razloži, kako so med drugimi zlasti tudi Oni pripomogli, da se je v naši škofiji evharistično leto tako slovesno in blagonosno obhajalo; pokaže, kako smo dolžni vsak čas moliti za svojega prevzvišenega Nadpastirja; izpodbuja vernike, da naj darujejo danes sv. obhajilo za dušni in telesni blagor svojega ljubljenega Nadpastirja. Solze, ki so se pri tem zaizkrile v očeh vseh, so pričale, kako hvaležno udani so verniki svojemu Nadpastirju. Naj ljubi Bog usliši goreče molitve vernikov, jim podeli stanovitnost v dobrem, v čemur so se v evharistični tridnevni zopet utrdili, gospodoma misjonarjem pa bogato poplača njuni veliki trud!

101.

Literatur.

1. In der Verlaganstalt Benziger & Co. A.-G. in Einsiedeln ist soeben erschienen „Dr. A. Gissler, Der Modernismus.“ Da in diesem Werke die große religiöse Zeitfrage über den Modernismus in eingehendster Weise behandelt wird, so wird der Ankauf dieses Buches den Priesterseminarien sowie allen höheren Lehr- und Erziehungsanstalten über Ansuchen der Verlaganstalt vom 4. September 1912 hiermit empfohlen.

2. Im Verlage der Buchdruckerei Ambr. Opitz, Warendorf in Böhmen, ist soeben erschienen die zweite verbesserte Auflage der „Eucharistischen Predigten“ von P. Wenzel Lerch, S. I. Broich. K 1:80, geb. K 2:50. — Die bisher von diesem vielerfahrenen Missionär erschienenen Schriften

zeichnen sich durchwegs durch Einheit und Klarheit, durch anziehende Darstellungsweise, durch praktische, anschauliche Auffassung der Glaubens- und Sittenwahrheiten sowie durch Reichtum an Gedanken aus. Da sich auch das vorliegende Buch durch diese Eigenschaften auszeichnet, so wird es den hochw. Herren Seelsorgern zur Anschaffung und fleißigen Benützung hiermit empfohlen.

3. Der hochwürdigen Seelsorgsgeistlichkeit wird über Ansuchen der Verlaganstalt vorm. H. J. Manz in München-Regensburg vom 6. September 1912 zur Bestellung empfohlen: „Taschenkalender und Kirchlich-Statistisches Jahrbuch für den katholischen Klerus 1913.“

102.

Diozesan-Nachrichten.

Investiert wurden die Herren: Johann Lah, Provisor zu St. Peter bei Königsberg, auf eben diese Pfarre; Franz Letonja, Kaplan zu St. Anna am Kriechenberge, auf die Pfarre St. Judol am Kočjaš und Herr Franz Ozvatič, Provisor zu St. Martin im Rosentale, auf eben diese Pfarre.

Wiederangestellt wurde Herr Anton Pinter, Dr. iuris, als II. Stadtpräfektpfarrkaplan in Windischfeistritz.

Angestellt wurde P. Rafael Grobljar, Priester des Deutschen Ritterordens, als Stadtpräfektpfarrkaplan in Friedau.

Überzeugt wurden die Herren Kapläne: Johann Baznil von Kötsch nach St. Barbara bei Ankenstein; Ignaz Brvar von Maria Neustift bei Pettau nach St. Peter bei Königsberg; Michael Groselj, von Laaf bei Steinbrück nach Trennenberg; Wenzeslaus Jastrobnik, von St. Veit bei Grobelno nach Laaf bei Steinbrück; Alois Leben von Schleiniz bei Cilli nach St. Margareten unter Pettau; Karl Malajner von St. Urban bei

Pettau nach St. Martin bei Schallek; Johann Ogradi von St. Jakob in W. B. nach St. Urban bei Pettau; Johann Ogulin von Hohenegg nach St. Veit bei Grobelno; Franz Planinc von St. Margareten unter Pettau nach St. Jakob in W. B.; Franz Rop von Riez nach St. Anna am Kriechenberge; Johann Žagar von Windischfeistritz nach Hohenegg (II).

Neuangestellt wurden als Kapläne die abgeföhrten Herrn Theologen des IV. Jahrganges: Johann Blumer in Bibika; Anton Čečko in Schleiniz bei Cilli; Franz Hohnjec in Riez; Vittor Lunder zu St. Martin am Bachern; Franz Polak in Kötsch (II.); Franz Zagoršak in Maria Neustift bei Pettau und Anton Zupančič zu St. Andraž in W. B.

In den zeitlichen Ruhestand trat frankheitshalber Herr Ferdinand Žgank, Kaplan zu St. Martin bei Schallek.

Gestorben ist P. Adalbert Flere, Franziskanerordenspriester in Maria Nazareth, am 27. September im 44. Lebensjahr.

F. B. Lavanter Ordinariat zu Marburg,

am 15. Oktober 1912.

 Michael,
Fürstbischof.